

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01480/2018-ERU

V Ostravě dne 28. května 2019

Č. j. 01480-17/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01480/2018-ERU a zahájeném dne 26. února 2018 s obviněným z přestupku, společností **Elektromontáže Nepraš s.r.o.**, se sídlem Otročín 96, 364 01 Toužim, IČO: 290 68 258, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se společnosti **Elektromontáže Nepraš s.r.o.**, se sídlem Otročín 96, 364 01 Toužim, IČO: 290 68 258 (dále jen „účastník řízení“) za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ze kterého byl účastník řízení uznán vinným výrokem I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 18. června 2018, č. j. 01480-7/2018-ERU, který nabyl právní moci dne 4. července 2018, ukládá **pokuta ve výši 95 000 Kč** (slovy: devadesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3418.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 26. února 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále též jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 01480-3/2018-ERU ze dne 26. února 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 08808/2017-ERU zahájené dne 18. srpna 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 08808/2017-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 19. října 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 08808-10/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 29. srpna 2016 v obci Útvina u domu č. p. 149 v blízkosti plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále jen „plynárenského zařízení“ nebo „středotlaký plynovod“) – činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení na I. stupni

Dne 9. února 2018 byl do správního spisu sp. zn. 01480/2018-ERU vložen záznamem č. j. 01480-2/2018-ERU kontrolní spis sp. zn. 08808/2017-ERU.

Dne 26. února 2018 vydal Úřad příkaz č. j. 01480-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 95 000 Kč.

Dne 28. února 2018 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, který byl v souladu s ust. § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), posouzen dle svého obsahu jako odpor proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v podaném odporu mimo jiné uvedl, že se odvolává proti výměře pokuty, žádá o její snížení a navrhuje pokutu ve výši 10 000 Kč. Účastník řízení Úřadu dále sdělil, že dle smluv uzavřených s klienty 10 % z hrubého obratu činí pozastávky. Údaje ve veřejném rejstříku jsou uvedené včetně těchto pozastávek, i když účastník řízení těmito financemi nedisponuje.

Dne 22. března 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, který byl účastníkovi řízení doručen dne téhož dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“).

Dne 27. března 2018 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, ve kterém účastník řízení mimo jiné sdělil, že je připraven doložit pohledávky vůči společnosti IPM stars, s.r.o., se sídlem Praha 1, Ovocný trh 572/11, PSČ 110 00, IČO: 252 30 557 (dále jen „společnost IPM stars s.r.o.“), která je v exekuci, a ve kterém doložil své aktuální majetkové poměry kopií Výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2016 a kopií Rozvahy ve zkráceném rozsahu ke dni 31. prosince 2016.

Dne 18. června 2018 vydal Úřad rozhodnutí č. j. 01480-7/2018-ERU (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým uznal účastníka řízení vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a uložil mu pokutu ve výši 95 000 Kč společně s povinností uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč. Napadené rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno téhož dne.

IV. Rozklad účastníka řízení, správní řízení na II. stupni

Proti výroku II. napadeného rozhodnutí podal účastník řízení dne 28. června 2018, tj. v zákonné lhůtě, rozklad. Ve zbývajících výrocích I. a III. tak nabylo napadené rozhodnutí právní moci 15 dnů ode dne jeho doručení, tj. dne 4. července 2018.

V rozkladu účastník řízení namítal, že prvoinstanční orgán v napadeném rozhodnutí porušil zásady pro sankcionování správních deliktů. Podle ust. § 91a odst. 7. energetického zákona lze za shora specifikovaný přestupek uložit pokutu v rozsahu 0 až 15 000 000 Kč. Prvoinstanční orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši 95 000 Kč, přičemž v odůvodnění napadeného rozhodnutí sám konstatuje, že podle podkladů doložených účastníkem řízení činil jeho výsledek hospodaření v roce 2016 ztrátu 729 000 Kč. Prvoinstanční orgán dále odkazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření není překážkou pro uložení pokuty.

Účastník řízení nezpochybňoval samotné uložení pokuty, nesouhlasil však s hodnocením prvoinstančního orgánu situace účastníka řízení „jakožto právnické osoby“. Toto hodnocení považuje účastník řízení za velmi vágní a neodpovídající jeho skutečným majetkovým poměrům. Podle účastníka řízení bylo tvrzení prvoinstančního orgánu, že uložená pokuta není likvidační, zcela v rozporu s předloženými doklady o jeho majetkových poměrech.

Pokud sám prvoinstanční orgán v rozhodnutí konstatuje, že při určení druhu a výměry sankce postupoval podle zákona o odpovědnosti za přestupky, považoval účastník řízení za vhodné, aby bylo při dalším rozhodování analogicky použito ust. § 44 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož lze uložit pokutu nižší, jestliže pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná.

Účastník řízení považoval uloženou pokutu za více než represivní a preventivní. Podle zjištění účastníka řízení rovněž výše pokuty zcela nekoresponduje s odpovídající rozhodovací praxí Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

S ohledem na shora uvedené účastník řízení navrhoval, aby Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) vydala následující rozhodnutí: „Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01480-7/2018-ERU ze dne 18. 6. 2018 se zrušuje a věc se vrací Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.“

Rada rozhodnutím ze dne 26. února 2019, č. j. 01480-12/2018-ERU, napadené rozhodnutí ve výroku II. zrušila a věc v této části vrátila prvostupňovému orgánu k novému projednání.

Rada ve svém rozhodnutí nad rámec námitek uvedla, že napadené rozhodnutí bylo co do výroku I. a III. vydáno v souladu s právními předpisy a bylo přezkoumatelným způsobem odůvodněno. Rada ovšem dospěla k názoru, že výrok II. napadeného rozhodnutí byl vydán v rozporu s právními předpisy, ač se neztotožnila se všemi námitkami účastníka řízení. Zejména Rada odmítla námitky účastníka řízení, v nichž projevil svůj nesouhlas s tím, aby byl hodnocen jako právnická osoba, a kde požaduje při dalším rozhodování analogicky aplikovat ust. § 44 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, jelikož není sporu o tom, že účastník řízení je právnickou osobou, a dále z toho důvodu, že nelze uložit pokutu pod dolní hranici zákonné sazby, když tato není stanovena.

V rámci nového projednání věci je dle Rady nutné lépe objasnit tvrzení účastníka řízení ohledně jeho majetkové situace, kdy je nanejvýš vhodné vycházet z aktuálních majetkových poměrů účastníka řízení, kterému musí být dána další možnost ke konkrétním a doloženým tvrzením skutečností ohledně potenciálně likvidačního charakteru uložené pokuty.

V. Nové projednání věci správním orgánem I. stupně po vrácení věci

Záznamem č. j. 01480-14/2018-ERU ze dne 29. dubna 2019 byly do správního spisu sp. zn. OSR-01480/2018-ERU vloženy následující dokumenty:

- Výkaz zisku a ztráty účastníka řízení ke dni 31. prosince 2017 ve zkráceném rozsahu,
- Rozvaha účastníka řízení ke dni 31. prosince 2017 ve zkráceném rozsahu,
- Příloha k účetní závěrce účastníka řízení ke dni 31. prosince 2017 ve zkráceném rozsahu.

Dne 2. května 2019 bylo účastníku řízení doručeno Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry ze dne 30. dubna 2019, č. j. 01480-15/2018-ERU. Úřad účastníka řízení opětovně vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a informoval ho o vložení shora uvedených dokumentů do správního spisu.

Účastník řízení zaslal své vyjádření správnímu orgánu dne 10. května 2019 (založeno pod č. j. 01480-16/2018-ERU). Přílohy vyjádření tvořily Rozvaha účastníka řízení v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2018 a Výkaz zisku a ztráty účastníka řízení v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2018. Účastník řízení v tomto vyjádření uvedl, že výkazy za rok 2018 jsou pouze orientační a v závěru podání daňového přiznání se mohou lišit. Účastník řízení žádal, aby Úřad k závěru rozhodnutí přistoupil odpovědně a zvažil během řízení jednotlivá fakta, která mu byla během řízení předložena.

Jednatel účastníka řízení dále uvedl, že se odpovědnosti za společnost nezříká a navrhuje trest (pokutu) v menší výši, než v jaké již byla uložena. Pro společnost je zásadní mít vybudované stabilní zázemí, včetně pravidelných mzdových výdajů. Kapitál společnosti je budován například bez mzdových výdajů jednatele od založení společnosti. Společnost je rodinného charakteru a navrhaná sankce může mít tristní dopad na chod společnosti. Zaměstnanec, který plynárenské zařízení poškodil, již pro účastníka řízení nepracuje a není možné nést následky za jiné.

Dále účastník řízení sdělil, že je připraven doložit pohledávky ve výši 643 153 Kč z roku 2013 vůči společnosti IPM stars, s.r.o., která je v exekuci, nebo faktury ve splatnosti při realizaci zakázky, případně dohody o započtených vzájemných pohledávkách a povinnosti splátek úvěrů.

VI. Popis skutkového stavu

Práce na stavbě „Rozšíření veřejného osvětlení“ (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele této stavby, a to na základě Smlouvy o dílo ze dne 30. června 2016 uzavřené s obcí Útvina, se sídlem Útvina 163, 364 01 Toužim, IČO: 002 55 106.

Dne 27. března 2009 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě stanovisko k existenci sítě plynárenského zařízení v zájmové území provádění prací, zn. [REDAKCE], s platností 12 měsíců ode dne jeho vydání, spolu s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení a s orientačním snímkem polohy plynárenského zařízení. Z výše uvedeného vyplývá, že stanovisko zn. [REDAKCE] pozbylo platnosti dne 27. března 2010.

V podmínkách uvedeného stanoviska je mimo jiné stanoveno, že bez vytyčení a přesného určení uložení plynárenského zařízení nesmí být stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení zahájeny [bod 3) stanoviska] a dále, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí a zemina má být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí [bod 6) stanoviska].

Účastník řízení před započítím zemních prací o odborné vytyčení uložení plynárenského zařízení nepožádal, jak dokládá Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 29. srpna 2016.

Dne 29. srpna 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Útvina u domu č. p. 149 při provádění zemních prací k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. O poškození byl proveden zápis do Stavebního deníku – denní záznam stavby, list č. [REDAKCE].

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 5 804 m³ plynu do ovzduší za dobu 54 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ ze dne 8. září 2016. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 29. srpna 2016 došlo k přerušení dodávky plynu 19 konečným zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 24. září 2017 v rámci kontroly mimo jiné uvedl, že pracovní úkon, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení, prováděl jeho zaměstnanec, který byl ústně poučen. K poškození došlo pásovým bagrem zn. BOBCAT, kdy se zaměstnanec účastníka řízení snažil lžící bagru podebrat kámen ve výkopu. Účastník řízení dále uvedl, že plynárenské zařízení bylo opatřeno ochranným pískovým obsypem a výstražnou fólií, a že jeho poloha odpovídala dokumentaci o existenci sítě.

VII. Právní hodnocení

Dle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Energetický zákon byl po spáchání přestupku (správního deliktu) účastníka řízení několikrát novelizován, kdy poslední novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Energetický zákon a rovněž novelizovaný energetický zákon tedy za přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu, jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až § 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání přestupku (správního deliktu) postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky a novelizovaného energetického zákona, který vyhodnotil jako pro pachatele příznivější (logicky navazuje na úpravu zákona o odpovědnosti za přestupky), jak i dále vyplývá z části VIII. „Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

VII. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

VII. II. Odpovědnost za přestupek

Při novém projednání věci se správní orgán nezabýval odpovědností účastníka řízení za spáchaný přestupek, jelikož byl účastník řízení již uznán vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona pravomocným výrokem I. napadeného rozhodnutí, a účastník řízení ani svou odpovědnost za spáchání přestupku nezpochybňuje.

VIII. Uložení správního trestu

Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 5 804 m³ plynu do ovzduší a současně k přerušení dodávky plynu 19 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán rovněž jako přitěžující okolnosti.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost. Účastník řízení měl před započítáním výkopových prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [redacted] ze dne 27. března 2009, ve kterém byl upozorněn, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí, zemina má být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí [bod 6) stanoviska]. Ačkoliv bylo stanovisko zn. [redacted] již neplatné, tak z něj účastník řízení při provádění prací vycházel a poloha plynárenského zařízení v době jeho poškození tomuto stanovisku odpovídala. Neplatnost stanoviska tak neměla na poškození plynárenského zařízení žádný vliv, z toho důvodu ji správní orgán jakožto přitěžující okolnost nehodnotil.

Jako přitěžující okolnost dále hodnotí správní orgán to, že účastník řízení před započítáním zemních prací nepožádal o odborné vytyčení uložení plynárenského zařízení, jak dokládá Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 29. srpna 2016, ačkoliv byl ve výše uvedeném stanovisku správce plynárenského zařízení upozorněn, že bez vytyčení a přesného určení uložení plynárenského zařízení nesmí být stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení zahájeny [bod 3) stanoviska].

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

K námitce účastníka řízení, že zaměstnanec, který plynárenské zařízení poškodil, již pro účastníka řízení nepracuje a není možné nést následky za jiné, správní orgán uvádí, že odpovědnost účastníka řízení za jednání jeho zaměstnance již byla dovozena v napadeném rozhodnutí, kterým byl právě účastník řízení shledán vinným z porušení plynárenského zařízení. Z toho důvodu je pokuta ukládána účastníku řízení, jakékoliv následné majetkové vyrovnání mezi účastníkem řízení a jeho (bývalým) zaměstnancem již není předmětem tohoto správního řízení.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z předběžného Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018, který účastník řízení zaslal v příloze svého vyjádření ze dne 10. května 2019, zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši 1 687 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 11 629 000 Kč. Podle předběžné Rozvahy ke dni 31. prosince 2018, kterou účastník řízení taktéž zaslal v příloze svého vyjádření ze dne 10. května 2019, disponoval účastník řízení peněžními prostředky ve výši 2 860 000 Kč a nerozděleným ziskem minulých let ve výši 4 438 000 při neuhrazené ztrátě minulých let ve výši 845 000 Kč. Účastník řízení měl také závazky v celkové výši 5 148 000 Kč, z čehož 1 382 000 Kč tvořily dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím, 1 030 000 Kč závazky z obchodních vztahů a 2 736 000 Kč ostatní závazky (např. závazky ke společníkům, zaměstnancům, ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, nebo daňové závazky a dotace). Oproti tomu krátkodobé pohledávky účastníka řízení dosahují výše 5 541 000 Kč.

S ohledem na aktuální majetkové poměry doložené účastníkem řízení nelze uvažovat o tom, že by uložená pokuta mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Jak vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008–133, likvidační pokuta je taková sankce, „*která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“ S ohledem na výsledek hospodaření účastníka řízení za účetní období, výši peněžních prostředků, kterými účastník řízení disponuje, nebo porovnání závazků a pohledávek účastníka řízení není možno uvažovat o tom, že by byly naplněny podmínky pro shledání uložené pokuty jako likvidační.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 10. května 2019 uvedl, že společnost je rodinného charakteru a že pokuta uložená napadeným rozhodnutím může mít tristní dopad na chod společnosti. Z jím předložených výkazů však správní orgán k takovému závěru nedošel, když pokuta ukládaná výrokem tohoto rozhodnutí (95 000 Kč) představuje necelých 6 % z výsledku hospodaření účastníka řízení za účetní období do 31. prosince 2018. I pokud jsou údaje uvedené ve výkazech ke dni 31. prosince 2018 pouze orientační a v podání daňového přiznání se mohou lišit, muselo by dojít k nějaké nepředvídatelné situaci,

kteřá by ovlivnila podnikání účastníka řízení natolik, aby bylo možno uvažovat o jejím možném likvidačním dopadu. Účastník řízení neuvědl, jak konkrétně může uložená pokuta ohrozit chod společnosti, pouze konstatoval, že pro společnost je zásadní mít vybudované stabilní zázemí, včetně pravidelných mzdových výdajů. Nijak však již nedoložil, že by případné uhrazení pokuty v ukládané výši mělo za následek např. nemožnost vyplácení mezd jeho zaměstnancům. Správní orgán proto při hodnocení majetkové situace účastníka řízení vycházel z podkladů, které účastníkem řízení doloženy byly. Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, může ze zákonem stanovených důvodů správce daně (v tomto případě Úřad) na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (tj. uložené pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.

Ke stejným závěrům o majetkových poměrech účastníka řízení je navíc možno dojít i z veřejně přístupných zdrojů (např. z účetní závěrky účastníka řízení za rok 2017 založené ve sbírce listin Veřejného rejstříku, která, ač neposkytuje zcela aktuální pohled na majetkové poměry účastníka řízení, svědčí o tom, že účastník řízení i rok 2017 zakončil se ziskem, který následně v roce 2018 ještě vzrostl).

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Uložená pokuta přesto činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy je pokuta uložena těsně nad spodní hranici zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy ve výši, která je totožná s výší pokuty uložené napadeným rozhodnutím, přičemž se řídil závazným právním názorem Rady, když lépe objasnil tvrzení účastníka řízení ohledně jeho majetkové situace, vycházejíc z doložených aktuálních majetkových poměrů účastníka řízení, kterému byla dána další možnost ke konkrétním a doloženým tvrzením skutečností ohledně potenciálně likvidačního charakteru uložené pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

IX. Náklady řízení

Povinnost uhradit náklady řízení není účastníku řízení tímto rozhodnutím znovu ukládána, neboť již byla uložena výrokem III. rozhodnutí Úřadu ze dne 18. června 2018, č. j. 01480-7/2018-ERU, který nabyl právní moci dne 4. července 2018.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Marek Gruner, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava